

Don Bosco VLAANDEREN

nr. 1 | jan. - feb. 2020 | 124ste jaargang | tweemaandelijks tijdschrift voor de beweging rond Don Bosco | kantoor van afgifte: 3000 Leuven mail | P209042

*Welkom
in het
nieuwe
jaar!*

DE KERK &
MEDIA: EEN
EVIDENTIE?

BIJLAGE OVER
FRANCISCUS
VAN SALES

OP
TWEEDAAGSE
IN DWORP

Redactie & lay-out

Sarah Verschelde
Don Bosco Media
Don Boscolaan 15
3051 Oud-Heverlee
dbmedia@donbosco.be

Redactieraad

Bart Decanq
Adriaan De Cooman
Pascale Laevens
Simon Nongrum
Bram Reekmans
Jurgen Renders
Laurens Vanderbrugghen
Firmin Vanspauwen

Adreswijziging

Don Bosco Vlaanderen
Fr. Gaystraat 129
1150 Brussel
centrale.propaganda@donbosco.be

Verantwoordelijke uitgever

Wilfried Wambeke, provinciaal
Fr. Gaystraat 129
1150 Brussel
wilfried.wambeke@donbosco.be

Drukkerij

Drukkerij Van der Poorten nv
3010 Leuven
100% klimaatneutrale drukkerij

De bijdragen verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de auteur.

Uw persoonlijke gegevens zijn voor u ter inzage. Ze worden nooit aan derden doorgegeven en dienen enkel voor de verzending van Don Bosco Vlaanderen.

In Vlaanderen:

www.donbosco.be
www.kerknet.be/organisatie/zusters-van-don-bosco

In de wereld:

www.sdb.org
www.cgfmanet.org

Don Bosco Vlaanderen is een gratis blad. Giften zijn daarom steeds welkom op het onderstaande adres en rekeningnummer, met vermelding van 'Don Bosco Vlaanderen':

Don Bosco Centrale vzw
Fr. Gaystraat 129
1150 Brussel
Tel. 02 771 21 00
IBAN: BE27 4272 1008 4573
BIC: KREDBEBB

De lange weg terug

door Bart Decanq

De kerstversiering is alweer goed opgeborgen. Afhankelijk van de kostprijs werd de kerststal al dan niet met veel zorg in de originele verpakking gestopt tot het weer half december zal worden.

Het kan wel eens gebeuren dat we de bijhorende gevoelens van tederheid, van vrede en de goede wensen voor het nieuwe jaar met evenveel zorg hebben opgeborgen. We vergeten maar al te vlug dat onze God in een kind de weg toont van de menswording.

Don Bosco ging als priester, in navolging van Jezus, op zoek naar die jonge mensen die kansen waren ontvallen. De parochies kregen geen contact meer met een grote groep

van deze jonge mensen. Velen vonden geen plaats in het weefsel van de samenleving.

Hij zocht hen op in situaties van verwijfeling en uitzichtloosheid om hen uitzicht op toekomst te bieden. Laten we niet vergeten dat dit onze roeping is; dat we dit als salesiaanse familie over de wereld dit elke keer opnieuw moeten durven aanpakken. Dat we niet blind mogen zijn voor het onrecht dat kinderen en jongeren wordt aangedaan. Het is voor die jonge mensen een lange en moeilijke weg terug om vertrouwen te geven, om zich terug een gewaardeerd mens te voelen.

We kunnen dit niet opbergen tot het weer Kerstmis zal zijn.

2 DE LANGE WEG TERUG

4 WAT IS JOUW VOORNEMEN
VOOR 2020?

6 OP TWEEDAAGSE
IN DWORP

8 VERDIEPINGS DAGEN
IN DE JEUGDHULP

BIJLAGE

10 "DE TOEGANKELIJKHEID
VAN ZIJN TAAL MAAKTE DAT
HIJ GELIEFD WAS BIJ VELE
MENSEN"

11 WIST JE DAT ... DE
SALESIANEN HUN EIGEN
WAPENSCHILD HEBBEN

12 DE KERK & MEDIA:
EEN EVIDENTIE?

14 HEM ONTMOETEN OP
EEN DOORDEWEEKSE DAG

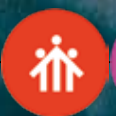
16 WIST JE DAT ...

17 "EEN GOOCHELAAR
HEEFT GOD IN ZIJN HART EN
DE DUIVEL IN ZIJN HANDEN"

20 "ALS WE VANDAAG
ONDERWIJZEN ZOALS HET
HOORT, IS ER HOOP VOOR
CONGO"

22 IN MEMORIAM

24 GRAZIE DON BOSCO

Wat is jouw voornemen voor 2020?

Axel Borremans, 6BSO Lassen-Constructie Don Bosco Hoboken

Ik zou graag snel afstuderen. Dat kan in 2021, na mijn specialisatiejaar fotolassen. Misschien kies ik nog een richting aan de hogeschool. Het hangt ervan af of ik ontdek wat mij écht interesseert. Ik moet dus goed uitzoeken welke opties er zijn en wat haalbaar is. Bovendien zou ik het liefst alleen gaan wonen. Thuis botst het met mijn zus en stiefzussen en met bepaalde regels. In de tussentijd probeer ik zeker mijn rijbewijs te halen, de theorie heb ik al met succes afgelegd.

Zr. Ann Meyvisch

Mijn voornemens zijn: Elke dag dankbaar zijn omdat ik zuster van Don Bosco ben. Proberen goed te zijn voor de kinderen, medezusters, zoveel mensen op mijn weg. Jezus dicht in mijn geest en hart houden. Me verwonderen over mooie alledaagse dingen. Tevreden zijn met wat ik heb en wie ik ben voor de anderen. Hulp aanvaarden als het nodig is. Uitdagingen durven aangaan, dat ietsje meer mezelf geven.

Gil Dos Santos Florentino, sdb

Mijn goede voornemens zijn dat ik mijn studie, die ik dankzij de BEN-provincie kan volgen, met vrucht en op het geplande tijdstip kan beëindigen. Een droom zou zijn om in direct contact te staan met twee filosofen, Kok-Chor Tan en Monique Deveaux, die een belangrijke rol spelen in mijn doctoraat. Ik zou graag met hen in gesprek gaan over het onderwerp van mijn doctoraat.

Kristel Zeeman, redacteur Don Bosco NU

In 2020 wil ik heel graag meer doen van de twee dingen die ik het liefste doe. Op nummer één staat samen zijn en lekker naar buiten met mijn man en mijn twee kinderen van 12 en 14. Ik hoop dat we dit jaar weer naar de Alpen gaan. Op nummer twee staat: muziek maken. Ik hou ervan om dwarsfluit te spelen en te zingen. Dit doe ik alleen, met mijn dochter of in een grotere groep; allemaal leuk. Er staan weer heel mooie muziekstukken op mijn programma komend jaar!

Ilse Defrijn, leerkracht Don Bosco Halle

Mijn voornemen dit jaar is om de Run voor Kom Op Tegen Kanker tot een goed einde te brengen. We zullen deze Run doen als een grote Don Boscogroep, in verbondenheid met alle campussen van Don Bosco Halle. We willen ons samen inzetten voor dit goede doel. Allen welkom om op 22 maart te komen supporteren in Knokke ;).

Op tweedaagse in Dworp

Onlangs vond in Hanenbos Dworp één van de vormingstweedaagse 'C2' plaats. We gingen langs om sfeerbeelden en indrukken te sprokkelen. We lieten ook Wim Verdeyen, pedagogisch directeur van Don Bosco Halle, aan het woord over het hoe en het waarom van deze tweedaagse:

Wie het derde jaar bij een Don Boscoschool aanvangt, wordt sinds het schooljaar '18-'19 uitgenodigd voor een tweedaags traject rond het opvoedingsproject 'Opvoeden met Don Bosco als gids en tochtgenoot'.

Alle personeelsleden maakten in hun eerste jaar kennis met de figuur van Don Bosco en het opvoedingsproject. In de lokale sessies in de eigen school stonden de basishoudingen centraal.

Deze basishoudingen zijn oriënterend voor het opvoedend handelen en zijn een toetssteen voor de praktijk van al wie werkt in een salesiaanse context.

Het programma van de tweedaagse focust op het opvoedingsproject als een krachtige bron van inspiratie, referentie en toetssteen.

De klemtoon ligt op de 6 kenmerken van de salesiaanse pedagogie. Die zijn inspirerend voor elke medewerker in een Don Boscoschool en geven kleur aan de opvoedingspraktijk.

Als een koorddanser zoekt Don Bosco een evenwicht bij elke stap die hij zette in de opvoeding van de jongeren. De concrete omstandigheden en uitdagingen van elke tijd en cultuur speelden daarbij een rol.

Tijdens de vorming worden de pedagogieën vertaald vanuit de theorie naar de school- en klaspraktijk en het eigen functioneren op school. De deelnemers worden daarbij intensief en interactief betrokken. Hun eigen ervaringen krijgen een centrale plaats.

De werkgroep Salesiaanse Vorming en Ontmoetingsdagen voor personeelsleden kiest bewust voor een residentiële tweedaagse. Zo worden optimaal kansen gecreëerd tot verdieping, groepsvorming en uitwisseling op een formele en informele manier.

Of deze manier van werken zijn vruchten afwerpt, kunnen we lezen in enkele quotes van deelnemers, zoals bijvoorbeeld deze van Tybell: "Ik kwam tot het besef dat ik niet elke leerling even goed ken, en ik wil na deze tweedaagse echt werk maken van verbondenheid met de leerlingen. Ik ben thuis opgevoed met een positief beeld over hoe wij als christenen ons geloof beleven en vooral de kracht die in de belangrijkste waarden te vinden is. Het gaat over eenvoudige dingen, over hoe we goed met elkaar kunnen omgaan en hoe we écht iets kunnen betekenen voor elkaar. Ik ben er trots op en vond het fijn om dit met de collega's te kunnen uitwisselen."

Yanni

Ik was onder de indruk van de passie waarmee Firmin vertelde over zijn carrière als leerkracht.

Lotte

Ik zag er eerst een beetje tegenop, maar ik heb veel gehad aan de uitwisseling en de samenwerking op deze tweedaagse.

Bart

Het is fijn dat we hier een beetje inzicht krijgen en de 'bigger picture' te zien krijgen. Het is een mooie uitdaging om deze visie waar te maken op de klasvloer.

Brecht

De ervaringen op de tweedaagse hebben mij nog meer gemotiveerd om mijn job als leerkracht uit te oefenen.

Barbara

Wij zijn allemaal goed bezig, we mogen fier zijn op onszelf. Na deze twee dagen is me dit het meeste opgevallen.

Hans

We hebben door samen te reflecteren en samen te werken meer hoop gekregen om de weg vooruit te zijn.

Anne

We beseffen nu eigenlijk dat we het echt allemaal voor de leerlingen zélf doen.

Annelies

Ik onthoud dat het belangrijk is om geen enkele leerling uit het oog te verliezen. Iedereen is waardevol.

Verdiepingsdagen in de jeugdhulp

In november vonden bij de jeugdzorg de 'workshopdagen' of beter gezegd, de verdiepingsdagen plaats. Er werden een aantal thema's belicht uit het actueel doen en laten binnen de jeugdhulp die konden vertaald worden naar het salesiaanse opvoedingsproject. Je kon er workshops volgen met thema's zoals 'Ik ga alleen wonen en ik neem mee...', 'Ik ben hier graag', 'geklemd in veiligheid', 'het paard als partner', ... Interessant was zeker ook dat deze workshops door de experts uit de eigen organisatie gegeven werden aan collega's.

BIJLAGE Franciscus van Sales

BIJLAGE BIJ HET MAGAZINE 'Don Bosco Vlaanderen' | nr. 1 | jan. - feb. 2020

*“De toegankelijkheid
van zijn taal
maakte dat hij
geliefd was bij
vele mensen”*

“De toegankelijkheid van zijn taal maakte dat hij geliefd was bij vele mensen”

Door Wim Collin, sdb

Dr. Wim Collin geeft geschiedenis aan de Pauselijke Salesiaanse Universiteit (UPS) in Rome.

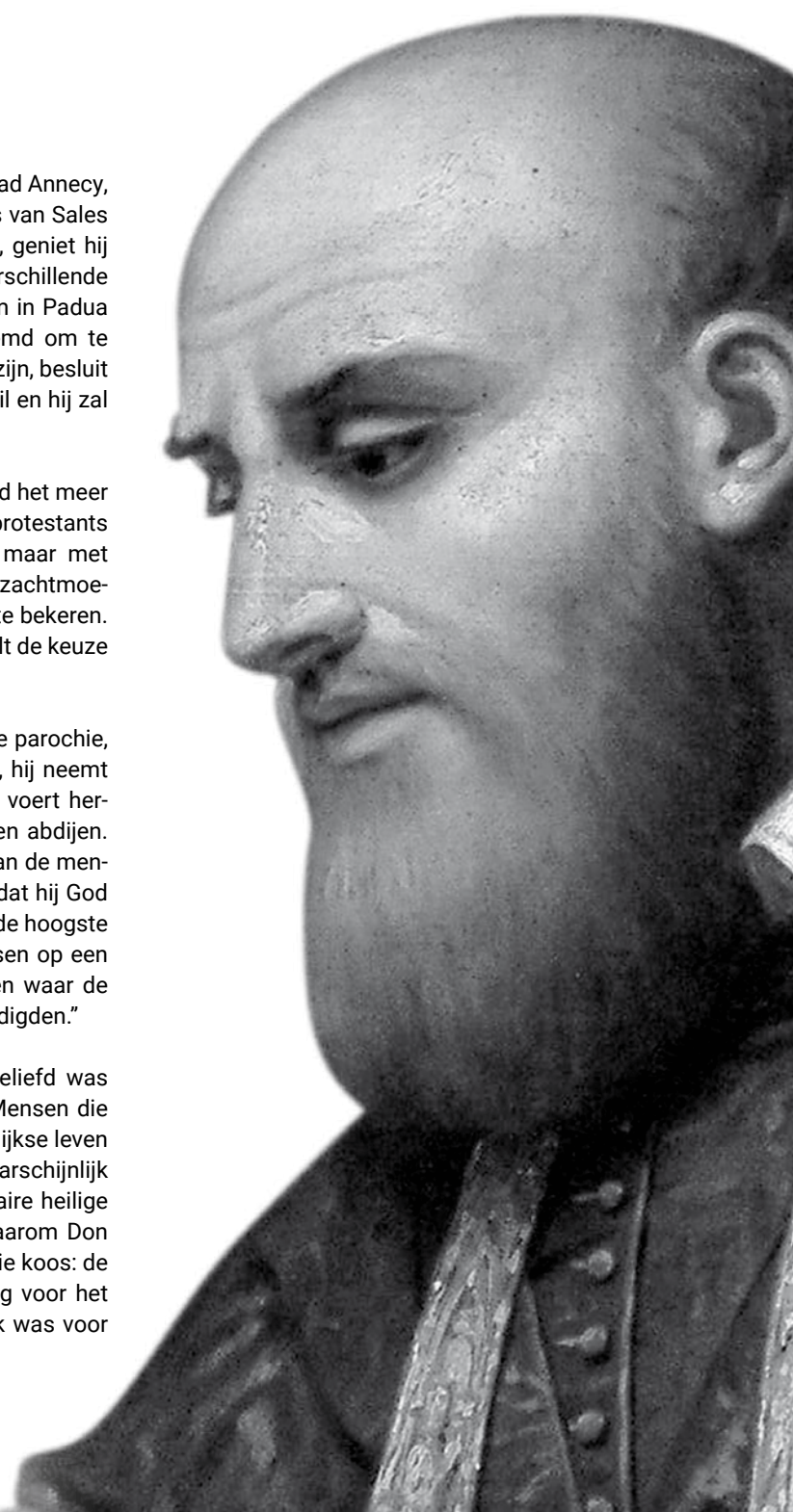
In het kasteel van Thorens, op 20 kilometer van de stad Annecy, in de Savoye, werd op 21 augustus 1567 Franciscus van Sales geboren. Zoals het voor kinderen van de adel past, geniet hij een uitstekende opleiding: eerst thuis, daarna op verschillende scholen in de buurt en in Parijs bij de Jezuïeten, om in Padua zijn academische carrière af te sluiten. Voorbestemd om te huwen en in het publieke en politieke leven actief te zijn, besluit hij na lang aarzelen een andere weg te kiezen. Hij wil en hij zal priester worden.

Van in het begin gaat hij op missie in de heuvels rond het meer van Genève, sinds tientallen jaren een streek die protestants was geworden. De conflicten zijn nooit ver weg, maar met doorzettingsvermogen, de kracht van zijn woorden, zachtmoedigheid en geloof slaagt hij er in vele mensen terug te bekeren. Als de bisschopszetel van Genève vacant wordt, valt de keuze al heel snel op hem.

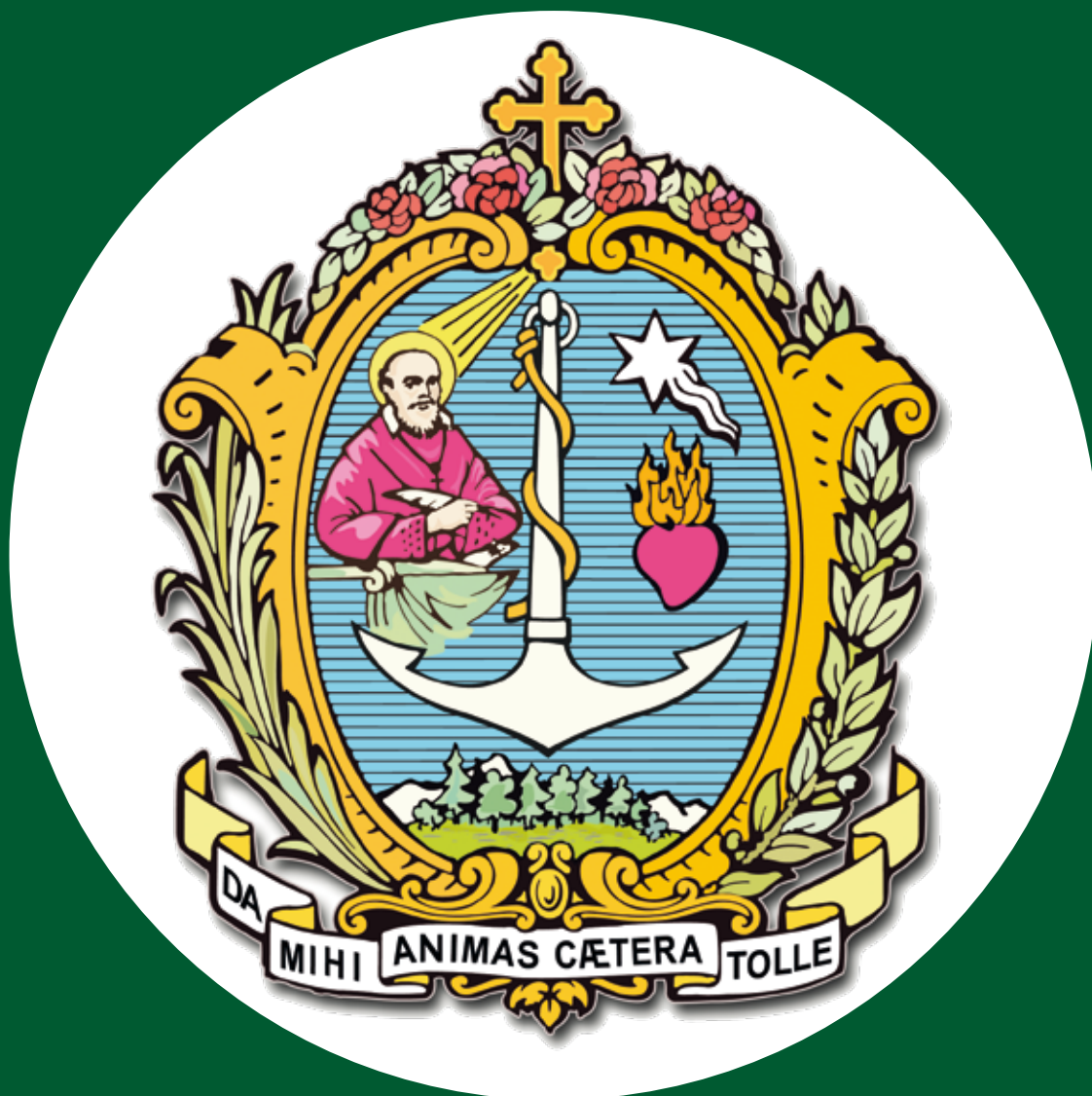
En hij neemt zijn taak als bisschop zeer ernstig. Elke parochie, elke kerk van zijn bisdom wordt door hem bezocht, hij neemt de vorming van de priesterkandidaten ter harte en voert hervormingen en vernieuwingen door in de kloosters en abdijen. Maar hij heeft vooral oog voor het spirituele leven van de mensen. Het was in die eenvoud van het gewone leven dat hij God vond. “Ik vond een lievedevolle en vriendelijke God in de hoogste en meest ruige bergen, waar veel eenvoudige mensen op een oprechte en waarachtige manier in Hem geloven en waar de reeën en de gemzen op het gladde ijs zijn lof verkondigden.”

De toegankelijkheid van zijn taal maakte dat hij geliefd was bij vele mensen, eindeloos veel brieven kreeg hij. Mensen die hem vroegen hoe ze God konden vinden in het dagelijkse leven en hoe ze moesten leven als gelovige mensen. Waarschijnlijk is het dat wat Sint Franciscus van Sales een populaire heilige maakte tot diep in de 19de eeuw. En is het dat waarom Don Bosco hem als de ideale patroon voor de Congregatie koos: de kalmte en de zachtmoedigheid van de heilige nodig voor het werk met de jongens en het geloof dat toegankelijk was voor gewone mensen.

In de volgende editie lees je meer over Dominiek Savio.

Wist je dat ... de salesianen hun eigen wapenschild hebben?

... EN FRANCISCUS VAN SALES HIER NOGAL PROMINENT OP AFGEBEELD STAAT?

Dat komt omdat de salesianen hun naam te danken hebben aan deze heilige.

In dit wapenschild zitten er enkele verwijzingen verscho- len: zo beschermt de figuur van Franciscus van Sales de salesiaanse gemeenschap. De stralende ster, het grote anker en het hart dat in vuur en vlam staat, verwijzen naar de theologische deugden *Geloof*, *Hoop* en *Liefde*.

In het onderste gedeelte van het wapenschild kan je ook een bos herkennen: dit verwijst naar de naam Bosco, het

Italiaanse woord voor bos. Het hooggebergte achter het bos staat symbool voor het ideaal waarnaar de salesianen moeten streven.

Rond het kader van het wapenschild kan je laurier en palm herkennen: symbolen voor eeuwig leven en Christus die de dood overwonnen heeft.

Ten slotte nog de spreuk uit het boek Genesis: 'Da mihi animas caetera tolle'. Kernachtig samengevat waar het Don Bosco om te doen was: geef mij bezielde mensen, de rest is voor mij minder belangrijk.

De Kerk & media: een evidentie?

**Interview met Peter Malfliet,
door Bart Decancq, sdb**

Franciscus van Sales is de patroonheilige van de journalisten. Hoe verhouden geloof, Kerk en media zich in onze samenleving? Tijd voor een gedachtewisseling met Peter Malfliet, woordvoerder van de bisschop van Gent en verantwoordelijke voor de jongeren- en gezinspastoraal in het bisdom Gent.

**MERK IK JUIST OP DAT HET
CHRISTELIJKE GELOOF STEEDS
MEER VERDRONGEN WORDT IN
DE MEDIA?**

Ik zie twee tendensen. Enerzijds leeft er nog een soort afrekening met het dominante katholieke verleden. Een katholieke dominantie die in de media van weleer voelbaar was. Een te grote machtspositie waar men van af wil, met het gevaar de oude zaken steeds opnieuw op te rakelen. Laat me duidelijk zijn: waar er fouten gebeurd zijn, heeft men als media de plicht om dit ook te publiceren. Bij jonge journalisten anderzijds, leeft dat veel minder en merk ik een positieve onbevangenheid, ze kennen het verleden niet en ze zijn oprecht geïnteresseerd in wat de Kerk doet. Ze komen met een wereld in contact waar ze zich andere voorstellingen van hadden gemaakt. Een bisschop die nabij is en vlot toegankelijk, ook voor journalisten, verwacht men niet. Toen we onlangs de nieuwe bisschop voorstelden, was er veel pers aanwezig en ook daar zag ik een grote openheid en interesse. Soms sluipt er in de Kerk een idee binnen dat men moet 'oppassen' met media; maar zij doen hun werk en wij het onze en dat ervaar ik zeker niet als negatief.

KUNNEN (JONGE) JOURNALISTEN NOG MEE IN VERHAAL VAN GELOOF EN GODSDIENST?

Het is een harde wereld geworden van besparen en er is nog weinig tijd voor specialisatie en echte onderzoeks-journalistiek. In kranten wordt er nauwelijks nog geïnvesteerd in mensen die zich specialiseren in religie. Precies zoals elders in onze maatschappij worden we geconfronteerd met een vorm van onwetendheid of 'religieus anal-fabetisme'. Het is dan aan ons om helder en transparant te communiceren. Dat moeten wij vanuit de Kerk altijd weer opnieuw leren. Hoe kunnen we goed communiceren in de 'publieke ruimte', in een wereld die niet (meer) christelijk is?

KAN JE MET SOCIALE MEDIA GELOOF TER SPRAKE BRENGEN?

Dat is niet onmogelijk, maar de sociale media zijn vluchtig en kwesties van geloof vragen nuancering en diepgang, dat is niet altijd gemakkelijk op deze media. Ik gebruik sociale media onder andere om artikels een groter bereik te geven. We kunnen niet meer om de sociale media heen en ik heb er niet veel slechte ervaringen mee. Dat het ook kort en puntig kan, bewezen bijvoorbeeld de 20 vragen die Knack elke week stelt aan een bekende Vlaming. Onlangs kwam kardinaal De Kesel aan bod. Allemaal korte antwoorden, maar heel raak en dus naar de kern! Je moet dus goed weten waarvoor je wát gebruikt. Vatican News bijvoorbeeld is met een grote beweging bezig om de verschillende kanalen onder één noemer te brengen, omdat ze complementair zijn met elkaar.

EEN TWITTER-MAATSCHAPPIJ?

Jonge mensen gebruiken nu vooral Instagram. Het valt me op hoe weinig ze hun mails lezen. Dit kan als nadelig effect hebben dat er geen echt maatschappelijk debat is, maar wel een soort ping-pong van berichten op hun sociale media-accounts.

KWAMEN KERKELIJKE LEIDERS VROEGER GEMAKKELIJKE IN BEELD?

De eigen kerkelijke media spelen hun beperkte rol. Er zijn geen eigen programma's meer en men vraagt zich onder andere af of de eucharistieviering nog op de televisie moet verschijnen. Men raakt soms moeilijk binnen in het debat omtrent de plaats van religie binnen een (openbare) omroep om een andere stem te laten horen. Onze aanwezigheid in de media zou misschien beter kunnen, maar dat hangt ook af van de persoonlijkheid van bijvoorbeeld een bisschop. Als het gebruik van een bepaald medium je niet echt gegeven is, kan het een ander effect hebben wanneer

je er toch op in gaat. Iemand maken en iemand kraken, ligt dicht bij elkaar.

Het is soms een dubbel verhaal. We moeten niet bang zijn van de camera's, maar je moet ook de tijd krijgen om de nodige nuances aan te brengen in een gesprek. Bovendien past de Kerk vandaag ook een zekere bescheidenheid en is triomfalisme uit den boze. Wat niet wegneemt dat goed nieuws verkondigd mag worden.

HOE ZIE JE DE TOEKOMST VAN DE KERKELIJKE MEDIA?

We hebben heel goede tools in handen. Kerk en Leven is een uniek blad dat een belangrijke waarde blijft hebben. Terto is noodzakelijk om diepgaander in te gaan op bepaalde thema's. Daarnaast hebben we de digitale media met Kerknet voorop. Het is sterk dat we één platform hebben voor bisschoppen en om het leven van parochies, verenigingen, gemeenschappen samen te brengen. Ik vind het daarbij heel belangrijk dat de geschreven pers en de digitale media sterk samenwerken. Er zijn ook reeds verschillende stappen gezet om dit uit te breiden met een audiovisueel aanbod. Binnen dat geheel blijft het belangrijk om de eigenheid van een bisdom, een parochie, een spiritualiteit... te tonen. De Kerk is geen monolithisch blok, geen eenheidsworst of grijze massa, maar een geheel van levendige gemeenschappen en dat nieuws moeten we brengen.

Wist je dat ... Don Bosco Vlaanderen & Nederland ook aanwezig is in het sociale mediaveld? Check facebook.com/donboscofamilie, instagram.com/donboscofamilie en nog veel meer!

Hem ontmoeten op een doordeweekse dag

We vroegen Jurgen Renders naar zijn dagelijkse beleving van het geloof. Ontdek in volgend opinie-stuk hoe het geloof nauw verbonden kan zijn met de ander.

Door Jurgen Renders

Jezus is niet onbereikbaar hoog en ver, maar herkenbaar in het gelaat van de ander, ook al moet je de ene keer wat grondiger kijken dan de andere. Deze overtuiging is de rode draad doorheen mijn geloof. Ontwaarde de heilige Franciscus Van Assisi Jezus niet in het gelaat van de melaatse, en herkende don Bosco Jezus niet tussen in de straatjongeren van Turijn? De medemens is de vindplaats en ontmoetingsplaats van God zelf.

Mijn geloof koppel ik aan het dagelijkse leven via de zaligsprekingen van Jezus in de Bergrede. Daar krijgt voor mij het evangelie concreet handen en voeten. Ik wil het voorbeeld van Samir en Ruben (*fictieve naam*) met u delen.

Deze zomer nam ik de trein en trok de jongeman tegenover mij de aandacht. Hij zat zeer geconcentreerd woorden te schrijven en meteen weer weg te gommen in een werkschrift '*Nederlands voor anderstaligen*'. Hij was zijn hoofd aan het breken over werkwoordvervoegingen. Ik kwam uit

mijn comfortzone en bood voorzichtig aan om hem te helpen. Het ijs was gebroken. De onbekende zei me dat hij Samir heette en vertrouwde me toe dat hij nog maar enkele maanden geleden zijn geboortestad Aleppo (Syrië) verlaten had omdat zijn leven er in gevaar was. Gedwongen om Syrië te verlaten en zijn moeder en have en goed er definitief achter te laten, belandde de jonge Koerd in België, een vreemd land met een moeilijke taal en een bar klimaat. Ik beeldde me in hoe ik me zou voelen als ik morgen helemaal alleen in Syrië zou belanden, de mensen rondom mij niet zou begrijpen en mijn ouders nooit meer zou terugzien ... Wat een onpeilbare eenzaamheid!

**“Ik beeldde me
in hoe ik me zou
voelen als ik
morgen helemaal
alleen in Syrië
zou belanden”**

Samir was dankbaar dat ik hem dat taaie stukje over de werkwoorden uitgelegd had. Hij zei dat ik maar

eens moest langskomen en dat hij dan voor me zou koken. Zo gezegd, zo gedaan. Ik werd met ongeziene gastvrijheid ontvangen in een kraaknet appartementje waar het aroma van verschillende exotische kruiden mijn zintuigen streelde. Tijdens het eten vertelde Samir over zijn leven in Aleppo, waar hij als kapper werkte in het leger van Al Assad. Vrees voor de oorlogsterreur en de haat tegenover de Koerden, joegen hem weg van al wat hem lief was. Met zijn desertie uit het leger, tekende hij er zijn doodvonnissen. Terugkeren is geen optie voor hem. Vandaag ligt de focus van deze jonge moslim bij onze taal en cultuur. Hij wil zo snel mogelijk Nederlands leren en een job vinden zodat hij zijn leven hier kan opbouwen. We spraken een wekelijks lesmomentje af om samen zijn leerstof door te nemen, naar elkaar te luisteren en uit te wisselen over het leven. Op zijn beurt leert Samir me de Syrische keuken kennen. De basis van de vriendschap is zo gelegd, samen gaan we in vertrouwen op weg. Ik ben dankbaar dat ik hem mocht ontmoeten en mag delen in zijn leven.

Jezus gaf ons de opdracht om de naaste te worden van diegene die op onze weg passeert, want geloof is een zaak van persoonlijke ontmoeting en dialoog van mensen. Via het CAW ben ik geëngageerd in

**“De wortels
van mijn geloof
zijn verankerd
in de realiteit
van het leven,
in de ontmoeting
met de ander”**

het project Brug Binnen Buiten, een project dat gedetineerden op allerlei gebieden ondersteunt in de periode kort voor en na hun vrijlating. Op die manier ontmoette ik Ruben, een jongeman die het einde van zijn straf afwacht. Tijdens onze ontmoetingen praat Ruben voluit over zijn leven: een kroostrijk nest met een zwakke moeder en een afwezige vader, er heerst in het gezin geen happy family-gevoel. Stap voor stap raakt hij van het rechte pad af en verzeilt al gauw in twijfelachtige milieus. De aanrakingen met het gerecht laten niet lang op zich wachten. Vandaag staat Ruben in de woestijn van zijn leven en heeft

nood aan mensen die hem te drinken willen geven. Zijn droom is de droom van ieder mens: zijn leven opbouwen en geluk mogen ervaren. Mijn rol in zijn verhaal is vandaag in de eerste plaats met een open geest luisteren, want pas dan kan ik deze kwetsbare man zien als een gelijkwaardige partner in wie ik Christus kan ontmoeten.

De wortels van mijn geloof zijn verankerd in de realiteit van het leven, in de ontmoeting met de ander. Paus Franciscus vat dit treffend samen: *“Je bent maar mens als mens in relatie tot en verbonden met andere mensen.”*

... er op onze sociale mediakanalen regelmatig inspirerende afbeeldingen verschijnen, die hun gedachtengoed te danken hebben aan Franciscus van Sales?

Hier vind je enkele voorbeelden!

"Je kunt de diepzinnigste dingen zeggen, maar als je het niet goed zegt, zeg je niets."
- Franciscus van Sales

"Geniet van het leven, ook al besef je dat je niet perfect bent"
- Franciscus van Sales

Je vindt ons op:

facebook.com/donboscofamilie
instagram.com/donboscofamilie
pinterest.com/donboscofamilie

“Een goochelaar heeft God in zijn hart en de duivel in zijn handen”

- Don Bosco

In het schooljaar 2018-2019 maakten de leerlingen van leerjaar 6C te Kinderland Kortrijk een heuse goocheldoos onder leiding van meester Fries Vreschaete. In dit interview met meester Fries kan je meer lezen over het ontstaan en verloop van dit ambitieus project.

HOE KWAM JE OP HET IDEE OM EEN GOOCHELDOOS TE MAKEN?

Toen ik naar Turijn op reis ging, verwonderde ik mij erover dat er in de souvenirwinkel op de Colle Don Bosco niets te vinden was over goochelen... Nochtans zei Don Bosco ooit: “Een goochelaar heeft God in zijn hart en de duivel in zijn handen”. Ook vinden we veel verwijzingen naar goochelen terug als we ons in zijn levensverhaal verdiepen.

En dan was/is er voor mij ook nog de link tussen goochelen en Willem, mijn zoon zaliger. Willem volgde indertijd les bij goochelmeester Jean-Paul Mertens; zeven jaar na het heengaan van Willem ben ik les gaan volgen bij diezelfde goochelmeester.

HOE KWAM HET GEHEEL TOT STAND?

Sinds enkele jaren geef ik naast zorglessen ook twee uur per week les in het zesde leerjaar te Kinderland in Kortrijk. Daardoor opteerde ik er al twee jaar geleden voor om een 'losstaand' project uit te werken met de leerlingen van die klas.

Het resultaat van dat eerste schooljaar was een boek: 'Ons dierenalfabet van a tot z'. In het schooljaar 2018-2019 werd dan het goochelpakket gecreëerd.

De klas waarmee Fries het project uitwerkte

We besloten om er een *geheim project* van te maken. Dat maakt het voor de leerlingen die eraan meewerken, des te spannender.

Na een paar brainstormsessies staken we van wal! We bedachten de figuren op de speelkaarten zelf en maakten tekeningen van Don Bosco. We zochten en beschreven passende goocheltrucs met de kaarten. Ook verdiepten we ons in de figuur van Don Bosco, we gingen namelijk op zoek naar de goochelmomenten in zijn leven. Er werd geschetst, vergeleken, gekozen ... om uiteindelijk tot afgewerkte tekeningen te komen die op hun beurt werden ingekleurd door diverse leerlingen. Na deze inkleursessies kozen we nogmaals en werden de definitieve keuzes digitaal ingekleurd door juf Virginie.

Goochelaar Jean-Paul kwam ook even langs en zag dat het goed was. En wat meer was: toen hij er toch was, pakte hij uit met een aantal trucjes, die we mochten filmen. De leerlingen van 6c deden iets gelijkaardigs: ze filmde de trucjes die ze zelf eerst uitgeschreven

hadden. Alle beelden, ingeblikt door juf Virginie, werden achteraf bewerkt en op een USB-stick gezet. Deze stick maakt deel uit van de goocheldoos.

***“Een droom is
dat we ooit
iemand vinden
die het project
naar het Italiaans
wil vertalen”***

Uiteindelijk werden alle ingrediënten door juf Virginie samengevoegd tot een mooi ontwerp. We vonden drie bereidwillige firma's: de eerste wilde de kaarten professioneel drukken, de tweede maakte de doosjes en etiketten, de derde bedrukte de USB-sticks. En dan moesten nog alle beelden en teksten op de sticks worden geplaatst. Het boekje, in A5-formaat, werd op school gedrukt. Dat alles was een hele klus, maar het resultaat mag er zeker zijn.

HOE ZIE JE DE TOEKOMST VAN DEZE GOOCHELDOOS?

Een droom is dat we ooit iemand vinden die het project naar het Italiaans wil vertalen. Maar uiteraard zijn we al zeer trots op onze Nederlandstalige versie! We hopen ook dat wie dit goochelpakket aanschaft, de goochelmicrobe te pakken krijgt. Goochelen is en blijft immers een leuke bezigheid die heel wat bijval kent... Denk maar aan de vele talentenshows als *Belgium's got talent* en *America's got talent*. In het pakket zit een exclusief Don Bosco-kaartspel en een boekje met wat anekdotes uit het levensverhaal van Don Bosco.

Interesse? Dit alles wordt te koop aangeboden voor de prijs van 15 euro (excl. verzendingskosten) via Fries Verschaete van basisschool Kinderland, Kortrijk.

Contacteer Fries per mail via fries.verschaete@kinderlandweb.be

Goochelproject

uitgevoerd door de leerlingen van het 6de leerjaar c
samen met hun leerkracht Fries
en m.m.v. goochelaar Jean-Paul
Basisschool Kinderland Kortrijk schooljaar 2018-2019

Een citaat van Don Bosco, heilig priester en goochelaar:
"Een goochelaar heeft God in zijn hart
en de duivel in zijn handen."

Het resultaat bestaat uit een begeleidend boekje,
een kaartspel en een USB-stick zodat je alle trucs
probleemloos kan uitvoeren!

“Als we vandaag onderwijzen zoals het hoort, is er hoop voor Congo”

door Bram Reekmans

Tijdens onze internationale onderwijsconferentie eind oktober 2019 ontvingen we bij VIA Don Bosco eind oktober 45 partners uit ons onderwijsnetwerk in Afrika en Latijns-Amerika. Na een goed gevulde dag wist ik toch nog twee van hen te strikken voor een goed gesprek. Soeur Petronille Ngama, zuster van Don Bosco, is overste van de Don Bosco gemeenschap in Mbuji-Mayi, de hoofdstad van de Congolese provincie Oost-Kasaï. Sinds 2014 is ze in de lokale beroepsschool nauw betrokken bij het programma van VIA Don Bosco. Justin Koku, tevens Congolees, coördineert sinds drie jaar het tewerkstellingsbureau dat verbonden is aan de Don Bosco beroepsschool in Lubumbashi, in het zuiden van het land. Het tewerkstellingsbureau begeleidt de leerlingen op hun zoektocht naar werk.

HOE ZIET DE LEVENSWEG ERUIT VAN JONGEREN DIE BIJ JULLIE TERECHTKOMEN VOOR EEN BEROEPSOPLEIDING?

Petronille: In onze school onthalen we kansarme jongeren. 80% van hen heeft geen vader meer. Omdat er geen werk is in Mbuji-Mayi, gaan vooral mannen diamanten uitgraven in de oude diamantmijnen. Soms zijn er aardverschuivingen en storten ze in, waardoor veel vaders overlijden. Deze jongeren leren al van jongs af aan om verantwoordelijkheid op te nemen. Op 10-12 jarige leeftijd beginnen ze dingen te verkopen om hun familie financieel te kunnen ondersteunen. Je ziet ook dat ze vaak al een enorm gewicht op hun schouders dragen. Zo kwam een leerling onlangs naar mij toe met de vraag naar een beetje geld. “Ik moet een doodskest kopen voor mijn kleine zus die overleed”, vertelde hij. “Thuis heb ik niets.

Als jij me niets geeft, moeten we mijn kleine zus zonder iets begraven”. De tranen stonden hem in de ogen. Dat zijn zaken die wij ons niet kunnen voorstellen.

Justin: Bij ons in Lubumbashi zijn er veel straatjongeren die we onthalen in een opvanghuis. In eerste instantie werken we rond re-integratie. We gaan in gesprek met de familie van de jongeren om over een terugkeer naar huis te onderhandelen. Als dat onmogelijk blijkt, krijgt het kind bijscholing en alfabetiseringslessen. Eens ze het niveau halen om een beroepsopleiding aan te vatten, komen ze naar onze beroepsschool. Na een opleiding van drie jaar begeleidt het tewerkstellingsbureau hen bij hun professionele integratie op de arbeidsmarkt.

HOE KOMEN JONGEREN IN LUBUMBASHI OP STRAAT TERECHT?

Justin: Er zijn verschillende oorzaken. Er zijn families die van Mbuji-Mayi naar Lubumbashi komen op zoek naar een beter leven. Ze komen terecht in een duurder stad en hebben geen werk. De ouders krijgen het moeilijk om hun kinderen te onderhouden, waardoor die de straat optrekken om hun eigen boontjes te doppen. Een andere groep zijn jongeren die op hun eentje naar Lubumbashi trekken omdat ze denken dat het leven daar makkelijker is. Wanneer ze aankomen, zien ze dat hun verwachtingen niet stroken met de realiteit, en belanden ze op straat. Daarnaast zijn er ook heel wat jongeren die uit hun gezin worden verdreven omdat ze beschuldigd worden van hekserij. Kinderen worden verstoten omdat er bijvoorbeeld ongeluk is in de familie en men denkt dat de oorzaak bij hen ligt.

IS ER EEN VERHAAL DAT JULLIE BIJZONDER INSPIREERT OM JULLIE DAGELIJKS IN TE ZETTEN VOOR DEZE JONGEREN?

Petronille: Gisteren namen we de metro hier in Brussel (tijdens de internationale onderwijsconferentie van VIA Don Bosco, nvdr), en die vertrok te bruusk, waardoor ik bijna viel. Een meisje tegenover mij nam me vast en

hielp mij. Ik keek haar aan – ze was ook Congolese – en plots herkende ik haar. Het was een van mijn meisjes: Bijou! Ik dacht niet dat ik haar ooit weer zou zien. Ze is getrouwd met een Belgische man die op een ambassade werkt en ook Bijou heeft hier werk gevonden, als bakker. Ze volgde jaren geleden een opleiding brood en banket bij ons. Dat geeft me zoveel vreugde. Het bevestigt echt de impact van ons werk. Zij leefde op straat. Ik weet nog dat ze op driejarige leeftijd op een regenachtige dag voor de deur van onze gemeenschap werd afgezet. Wij hebben haar onthaald als was ze een kerstcadeau. En nu zie ik haar terug in de metro in België. Mooi toch hé?

WAT IS DE RELEVANTIE VAN BEROEPSSCHOLEN ALS DIE VAN JULLIE IN DE CONTEXT VAN CONGO?

Petronille: Wij helpen arme en kwetsbare jongeren die nooit aan de universiteit zullen studeren omdat ze de middelen niet hebben. Ook zij moeten ook hun weg vinden in het leven. Bovendien zijn er zelfs jongeren die een staatsdiploma hebben en toch bij ons komen aankloppen voor een technische opleiding omdat ze geen werk vinden. Het is zeldzaam dat jongeren die bij ons afstuderen geen werk vinden. Ik voer dagelijks strijd voor de technische beroepen. Hoeveel grote diploma's blijven er niet in de kast liggen? We stellen vast dat jongeren die een technisch beroep leren en met hun handen leren werken, later altijd hun weg vinden.

Justin: Vroeger werden beroepsscholen zoals de onze beschouwd als scholen voor de 'incapabelen'. Maar de realiteit vandaag is dat jongeren die bij ons opgeleid worden veel makkelijker hun weg vinden dan zij die grote academische studies volgen. De publieke sector biedt heel weinig werkgelegenheid. Ook in bedrijven is het aantal administratieve krachten of leidinggevenden beperkt. Als we dus 1000 jongeren opleiden in

administratie, dan creëren we 900 werklozen. Bovendien, als een buitenlands bedrijf zich in Congo vestigt, vindt het vaak niet het personeel met de juiste vaardigheden. Vandaag hebben veel bedrijven in de bouw bijvoorbeeld Chinees personeel. Buitenlandse werkkrachten komen hier werken terwijl de Congolese bevolking op zoek is naar werk. Dat is jammer! Daarom is het zo belangrijk om te investeren in kwaliteitsvol beroepsonderwijs. Onze beroepsscholen zijn een referentie, ook voor de bedrijven, omdat er meer praktijk wordt gegeven. Bovendien zijn we erin geslaagd om het beeld te veranderen dat bedrijven van onze straatjongeren hebben. Daar ben ik fier op.

**Samen op
weg naar
Pasen**

**vastenbrochure
code: N62 €7**

Bestellen kun je bij Centrale Propaganda
Fr. Gaystraat 129, 1150 Brussel
E-mail: centrale.propaganda@donbosco.be
Of via www.donbosco.be/webshop

Ga samen met deze brochure op weg naar Pasen. Deze brochure wil je helpen een brug te leggen tussen rijke Bijbelsteksten en de persoonlijke ervaringen van je eigen leven. De commentaren, suggesties en veelvuldige illustraties vormen een goede spirituele voorbereiding op het paasfeest.

In memoriam

**Karel Lievrouw,
priester-salesiaan**
1933-2019

Karel kwam uit een kroostrijk gezin én was deel van een drieling. Als jongeman ging hij met zijn oudste broer in Oostende op internaat. Daar vond hij de weg naar de Late Roepingen. Karel had zijn eigen opvoedingsstijl: Hij was kordaat en direct, maar droeg het hart op de juiste plaats. De leerlingen hadden zijn hart veroverd. Het lesgeven lag hem niet zo en al vlug vond hij zijn weg in de parochiepastoraal.

Hij werd "mens voor de mensen, herder als God, trooster voor groot en klein, zo lief als God". Karel had een lange loopbaan als pastoor in Vliermaalroot, Beverlo en Lummen-Thiewinkel.

De laatste jaren woonde hij in Hechtel. Hij vond er rust en had er tijd om te wandelen. Je zag hem dan vaak met een sigaartje tussen de lippen. Tot die plotse ommekeer en hij noodgedwongen onze gemeenschap moest verlaten. Karel, bij het afscheid hebben we jou een kruisje gegeven en dat blijft gebrandmerkt omdat we je graag zien. Wees jij nu onze voor spreker bij God, want Hij blijft onze hoop.

Jan Wessels, priester-salesiaan

1939-2019

Omdat Jan graag priester wilde worden, ging hij naar het seminarie van de salesianen in Ugchelen. Maar die studie bleek te moeilijk en hij kreeg het advies om salesiaans coadjuteur te worden, broeder zoals Jan zelf zei.

In 1958 deed hij zijn eerste professie. In meerdere salesiaanse huizen, bij een universiteit en bij andere religieuzen heeft hij jarenlang als kok gewerkt.

Jan was een goede kok. Maar minstens zo belangrijk vond hij de sfeer: het mooie servies, het bloemetje op tafel, ... Hij was een goede gastheer voor zijn medebroeders, de jongeren, zijn familie, ...

En Jan hield van goedverzorgde, mooie liturgie. Hij werkte daar graag aan mee: misdienaars voorbereiden, gewaden uitzoeken, ... De eredienst aan God moest waardig zijn. Zelf had hij ook een actieve rol in de vieringen: als acoliet en lector.

Na een ernstige ziekte overleed Jan in een hospice in Oldenzaal, tevens zijn geboorteplaats. Moge hij nu deelnemen aan de hemelse liturgie.

Melanie Hermans, zuster van Don Bosco

1928-2019

Melanie werd geboren te Lippelo in een gezin van acht kinderen. Op de boerderij moest iedereen meewerken. Ze ging door de velden naar school bij de zusters van Don Bosco en was altijd aanwezig in de Chiro. Daar ontsprong haar religieuze roeping.

Op 31 januari 1945 begon Melanie het postulaat te Kortrijk. In augustus startte zij het noviciaat te Groot-Bijgaarden waar

zij twee jaar later haar geloften als zuster van Don Bosco uitsprak.

Zuster Melanie verbleef in Groot-Bijgaarden, Jette, Florzé, Heverlee, Sint-Pieters-Woluwe, Dilbeek en Kortrijk. Zij werkte in de keuken, de wasserij, het onderhoud en was bovenal opvoedster met hart en ziel. Een opdracht die zij 29 jaar verrichtte. Men kon voluit op haar rekenen.

In 2011 ging zij naar het woonzorgcentrum in Marke en beleefde er het nu moment in vertrouwen dat God met haar begaan was. Zij legde haar leven in Gods handen op 6 oktober 2019.

Boudewijn Spittaels, priester-salesiaan

1942-2019

Boudewijn was gekend door heel wat oud-leerlingen, maar wellicht nog meer als meester-goochelaar. Hoeveel mensen hebben hem niet met verwondering bezig gezien als Bodo Spalty met zijn trucs en ballonfiguren. Als kind was hij reeds met goochelen bezig.

Was het dat talent van Don Bosco dat Boudewijn tijdens zijn collegejaren aansprak? Was dat de kiem om er zoals de

grote jeugdvriend voor jongeren te zijn als salesiaan-priester, medebroeder, animator, leraar en collega? Vaak kwam hij gekscherend en kritisch uit de hoek, maar velen verstonden goed wat voor hem heilig was. Als medebroeders blijven wij hem herinneren als een belesen, getalenteerd en kritisch bezielde gelovig man.

Vooraf gezondheidsproblemen hebben hem de laatste jaren doen stilvallen. Nu mag hij weer ten volle leven bij Onze Heer, bij zijn geliefde ouders en bij zoveel medebroeders en bekenden. We blijven hem dankbaar gedenken als salesiaan-priester met een ruim hart.

Grazie Don Bosco

**Door omstandigheden ingegeven
Een grootse droom ontstaan.**

**Daar is het niet bij gebleven,
hij is aan de slag gegaan.**

**Zoekend en vaak met veel vragen,
niet altijd wetend waar naar toe.**

**Bleef hij zich telkens wagen,
ook al waren de deuren toe.**

**Worsteling was zijn deel, blijven geloven het devies
in kansen, mogelijkheden, de Voorzienigheid,
in jongeren, het goede, alles op zijn tijd ...**

**Zijn doorzettingsvermogen heeft geloond,
zijn inspiratie blijft bestaan**

**in de harten van bewogen mensen
die voor jongeren blijven gaan.**

Maarten Meeus